

A BONI Széchenyi István Általános Iskolai Tagintézménye

NAT MŰVELTSÉGTERÜLET:	Életvitel és gyakorlat
KERETTANTERV / <u>átvett</u> , adaptált/	EMMI kerettanterv 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz. melléklet 1.2.8 <i>Kiegészült 1-3. évfolyam informatika tantervével</i>

ÉVFO- LYAM:	A TANTÁRGY NEVE:	INTEGRÁCIÓ	A TANTÁRGY			
			ÉRTÉKELÉSE:	ÉVES ÓRA- SZÁMA	HETI ÓRA- SZÁMA:	SZEREPE A KOMPETENCIA ALAPÚ NEVELÉSBEN- OKTATÁSBAN:
1.	Technika (normál tanterv, angol)	Informatika 0,5 óra	Félévkor szöveges értékelés és minősítés, év végén minősítés	55,5	1,5	-
1.	Technika (nemzetiségi német)	-	Félévkor szöveges értékelés és minősítés, év végén minősítés	37	1	-
2.	Technika (normál tanterv, angol)	Informatika 0,5 óra	Félévkor szöveges értékelés és minősítés, év végén számjegy	55,5	1,5	-
2.	Technika (nemzetiségi német)	-	Félévkor szöveges értékelés és minősítés, év végén számjegy	37	1	-
3.	Technika (normál tanterv, angol)	Informatika 0,5 óra	Félévkor és év végén számjegy	55,5	1,5	-
3.	Technika (nemzetiségi német)	-	Félévkor és év végén számjegy	37	1	-
4.	Technika (normál tanterv, emelt szintű angol, nemzetiségi német)	-	Félévkor és év végén számjegy	37	1	-

ÚJ TANULÁSSZERVEZÉSI ELJÁRÁS:	2014/2015-ig 3. évfolyamon – témahét 2014/2015-ig 4. évfolyamon – három hetet meghaladó projekt
-------------------------------	---

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELE:
A szakmai munkaközösség javaslatára a helyi tantervünkben megfogalmazott minimum követelményeket a továbbhaladás feltételének tekintjük. A követelmények közül félkövérrel emeltük ki a minimum követelményeket.

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT az általános iskolák 1–4. évfolyama számára

Célok és feladatok

A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja az 1–4. évfolyamon, hogy a kulcskompetenciák fejlesztésével a gyermek az életkori sajátosságainak megfelelő szinten tapasztalatokat szerezzen az őt közvetlenül körülvevő világról. A készségek és képességek alakítása során olyan módszereket sajátítson el, amelyek egyaránt segítik a tájékozódásban, a természeti, társadalmi és technikai környezetbe való beilleszkedésében és az örömmel végzett alkotó munkájában. Támogassa az óvodai játékból az iskolai munkába való átmenetét, elősegítse a hatékony és egyre önállóbbá váló tanulását, a mindennapokban nélkülözhetetlen elemi ismeretek befogadását, a kezűgyesség fejlődését szolgáló játékos tevékenységeket, a tanulás és a munka tisztelétét, megszeretését, a tudás, az alapvető értékek, a megőrzendő hagyományok megbecsülését. Egyre fontosabbá válik az önálló, egyéni munkálkodás mellett a csoportmunkában történő, egymást segítő munkavégzés. A szociális és állampolgári kompetencia alakítása a közvetlen környezet, a családi életvitel formálásával, a családi és iskolai körben vállalható feladatok, valamint a munkamegosztás lehetőségeinek megismerésével kezdődik. Az anyanyelvi kommunikáció készségeinek fejlesztése kiemelt terület a célok, feladatok megvalósítása során. A különböző játékok közben szinte észrevétlenül bővül a szókincs, fejlődik a nyelvhasználat. A mindennapokban elvégzendő munkák során az anyagok felhasználásához, feldolgozásához, átalakításához szükséges szokások és elemi munkafogások ismeretei a mozgáskoordináció fejlesztését, az eszköz- és szerszámhasználat gyakorlását szolgálják. A matematikai kompetencia fejlődését a becslések, mérések, számítások, a síkbeli és térbeli alakzatokkal történő manipuláció, a válogatások és a csoportosítások segítik. A műszaki rajzi ismeretek megalapozása is ebben az időszakban kezdődik. A kezdetben mintakövetéssel készített, majd az alkotó fantázia által vezérelt önálló munkavégzéssel kialakított munkadarabok hozzájárulnak az esztétikai érzék fejlődéséhez. A kézműves foglalkozások, a népművészeti alkotások megismerése révén, az esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztésével a tanulók nyitottá válnak a világ sokfélesége és nemzeti kulturális örökségünk iránt. Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelést szolgálja az egyéni életvitel formálása a táplálkozás, az öltözködés, a higiénia, és a helyes időbeosztás terén.

Minden évben visszatérő programok a családi, az osztály- és az iskolai rendezvények. A kisebb és nagyobb közösségek ünnepei a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek őrzése mellett a kikapcsolódást, a szabadidő hasznos eltöltését segítik. Mintát adnak az ünnepre való felkészüléshez, az ünnepléshez, az ünneplés utáni teendők végzéséhez. A „kezdeményezőképeség és a feladatvégzésre vállalkozás” fejlesztését szolgálja a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival való ismerkedés, a kommunikáció, az egyeztetés, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása, a kockázati tényezők mérlegelése, a munkavégzés egyénileg és csapatban, a tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) életkornak megfelelő értékelése, elemzése, s ezek megszívlelése.

A gyalogos közlekedés alapvető tudnivalóinak, a veszélyhelyzetek és a balesetek megelőzését célzó szabályok megismerése és azok szituációs játékokban való élményszerű alkalmazása megalapozza a biztonságos és önálló közlekedéshez szükséges szokások kialakulását.

Az értékelés elvei

A technika órákon az értékelés célja a tanulók órai tevékenységének, hozzáállásának motiválása, bátorítása, pozitív megerősítő jutalmazása.

Az értékelés akkor lesz hatékony és fejlesztő jellegű, ha figyelembe vesszük a gyerekek egyéni képességeit.

Ennek a munkának az alapja a folyamatos megfigyelés, melyet a jó teljesítmény megerősítésével érhetünk el.

Fejlesztjük a gyerekek önértékelését a mások munkájának megfigyelésével és a saját produktumok fejlesztési lehetőségeinek megbeszélésével.

A manuális készségek terén küzdő gyermekeket egyéni segítségnyújtással, személyre szabott tanácsokkal fejlesztjük.

Az értékelés lehetőségei a technika órákon

- Részvétel a tervezési folyamatban.
- A munkafolyamatok fázisainak betartására irányuló igény.
- A munkához való hozzáállás, motiváltság.
- A fantázia, kreativitás megjelenése az egyéni munkákban.
- Törekedjen a munkadarab esztétikus elkészítésére.

1. évfolyam

	Heti óraszám	Éves óraszám
1. évfolyam	1	37

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe	Órakeret
Család, otthon, háztartás	7+1
Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	16+1
Közlekedés	4+2
Közösségi munka, közösségi szerepek	5+1
Összes óraszám	32+5

A pirossal jelölt órák a szabadon felhasználható 10%-os órakeret terhére lettek beosztva.

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 7+1 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészségtudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel. Szókincsbővítés. Az önismeret fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>1.1. Élet a családban</i> Hétköznapok és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása családrajzzal, síkbábokkal. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.2. Biztonságos otthon</i> Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Otthoni balesetek megelőzése.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> család, egészséges életmód, növényismeret, évszakok, napszakok, időjárási tényezők, lakhelyek, higiéné.</p>
<p><i>1.3. Családi időbeosztás</i> Munkaidő, tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. Rajzos programajánlat készítése.</p>	<p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok.</p>
<p><i>1.4. Tisztaság és rend</i> Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Személyes higiéné, tisztálkodás szabályainak ismerete. Környezetünk tisztán tartása. Takarékosság energiával, vízzel.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> Én és a közvetlenebb és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>
<p><i>1.5. Táplálkozás</i> Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcsal, szendvics készítése.</p>	
<p><i>1.6. Testápolás</i> Higiéné. Testápolás (kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás, intim területek tisztántartása) eszközei és anyagai.</p>	
<p><i>1.7. Célszerű öltözködés</i> A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. Ruhadarabok válogatása, csoportosítása, hajtogatása. Öltöztetőbaba modell ruhatárának rajzolása, öltöztetése.</p>	
<p><i>1.8. Növényápolás, állatgondozás</i> Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, háztartás, házimunka, veszélyforrás, baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, takarékoság, hulladék.</p>

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 16+1 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban.</p> <p>A munka során felhasználandó anyagok technológiai tulajdonságainak megtapasztalása, irányított (felhasználás célja szerinti) vizsgálata. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítséggel.</p> <p>Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig.</p> <p>Kézügyesség fejlesztése.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata.</p> <p>Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben.</p> <p>Tanulási szokások (sorrendiség, időbeosztás, hatékonyság) alakítása.</p> <p>Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>2.1. Az anyagok</i> Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján). A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> anyagok, érzékszervek, érzékelés.</p>
<p><i>2.2. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak</i></p>	

<p><i>anyagok, textilek alakítása</i></p> <p>Képlékeny anyagokból (gyurma, só-liszt gyurma, agyag, tészta) egyszerű formák alakítása gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel.</p> <p>Papír alakítása tépéssel, hajtogatással, nyírással, ragasztással.</p> <p>Fűzőlapmunka.</p> <p>Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással.</p> <p>Síkbábok készítése papír, fa, fonal és textilanyagok felhasználásával.</p> <p>Tárgyak készítése természetes anyagokból (termésekből, csuhéból stb.)</p> <p>Takarékos anyagfelhasználás.</p> <p>A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban.</p>	<p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés.</p> <p>Tárgyak, alakzatok, összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p>
<p>2.3. Építés</p> <p>Építés építőelemekből (pl. konstrukciós játékok – faépítő, fémépítő, Lego – felhasználásával) utánzással, kép és rajz alapján, illetve önálló elképzeléssel.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének felismerése).</p> <p><i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Anyag, anyagvizsgálat, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, sablon, mintaelem, szálal anyag, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény, építőelem.</p>

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 4+2 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.</p>	
<p>A tematikai</p>	<p>A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek</p>	

egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>alapjainak kialakítása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.</p> <p>Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.</p>
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedés szabályai</i></p> <p>A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése.</p> <p>A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése.</p> <p>Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben.</p> <p>A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten.</p> <p>A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> közlekedési eszközök.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, fogalommagyarázat, képi jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).</p>
<p><i>3.2. A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</i></p> <p>A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai.</p> <p>Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére.</p> <p>Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.</p>	
<p><i>3.3. A közlekedésben rejlő veszélyek</i></p> <p>A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Gyalogos közlekedés, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.</p>

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek	Órakeret 5+1 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában.</p> <p>Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása</p>	

	és végrehajtása. Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>4.1. <i>Családi rendezvények, ünnepek, események</i> Születésnap, névnap, megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása. A tapasztalatok megbeszélése.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p>
<p>4.2. <i>Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</p>
<p>4.3. <i>A közösségért végzett munka</i> Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Ünnep, jeles nap, népszokás, program, dekoráció.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei az 1. évfolyam végén</p>	<p>A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.. A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának felismerése, megértése. A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján. Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.. Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok magabiztos alakítása. Építés mintakövetéssel és önállóan.</p>
---	--

Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.

A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. **Az útesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása.** A kulturált és balesetmentes

járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

2. évfolyam

	Heti óraszám	Éves óraszám
2. évfolyam	1	37

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe	Órakeret
Család, otthon, háztartás	7+1
Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	16+1
Közlekedés	4+2
Közösségi munka, közösségi szerepek	5+1
Összes óraszám	32+5

A pirossal jelölt órák a szabadon felhasználható 10%-os órakeret terhére lettek beosztva.

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 7+1 óra
Előzetes tudás	Az 1. osztályban elsajátított szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészségtudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel. Szókincsbővítés. Az önismeret fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>1.1. Élet a családban</i> Hétköznapi és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családi szerepek. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.2. Biztonságos otthon</i> Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tűzgyújtóeszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> család, egészséges életmód, növényismeret, évszakok, napszakok, időjárási tényezők, lakhelyek, higiéné.</p>
<p><i>1.3. Családi időbeosztás</i> Munkaidő, tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése.</p>	<p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok.</p>
<p><i>1.4. Tisztaság és rend</i> Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Személyes higiéné, tisztálkodás szabályainak ismerete. Környezetünk tisztán tartása. Takarékosság energiával, vízzel. A szelektív hulladékgyűjtés célja, jelentősége és megvalósítása.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> Én és a közvetlenebb és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>
<p><i>1.5. Táplálkozás</i> Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcstál, szendvics készítése.</p>	
<p><i>1.6. Testápolás</i> Higiéné. Testápolás (kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás, intim területek tisztántartása) eszközei és anyagai.</p>	
<p><i>1.7. Célszerű öltözködés</i> Ruhadarabok válogatása, csoportosítása, hajtogatása. Székényrendezés.</p>	

1.8. Növényápolás, állatgondozás Hobbiállatok gondozása, felelős állattartás.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, higiéné, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 16+1 óra
Előzetes tudás	Az 1. osztályban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban.</p> <p>A munka során felhasználandó anyagok technológiai tulajdonságainak megtapasztalása, irányított (felhasználás célja szerinti) vizsgálata. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítséggel.</p> <p>Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig.</p> <p>Kézügyesség fejlesztése.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata.</p> <p>Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben.</p> <p>Tanulási szokások (sorrendiség, időbeosztás, hatékonyság) alakítása.</p> <p>Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>2.1. Az anyagok Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján). A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p>
<p>2.2. <i>Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szál</i> <i>anyagok, textilek alakítása</i> Képlékeny anyagokból (gyurma, só-liszt gyurma, agyag, tészta) egyszerű formák alakítása gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel hengerítéssel, mélyítéssel, mintázással. Papír alakítása tépéssel, hajtogatással, nyírással, ragasztással. Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással. Fémhuzal alakítása hajlítással. Szál anyagok, fonal jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat). Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, pompon készítése) és egyéb kézműves technikák (nemezés, gyöngyfüzés). Gombfelvarrás. Tárgyak készítése természetes anyagokból (termésekből, csuhéból stb.) Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak. Takarékos anyagfelhasználás. A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> anyagok, érzékszervek, érzékelés.</p> <p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok, összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének felismerése).</p> <p><i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása.</p>
<p>2.3. <i>Építés</i> Építés építőelemekből (pl. konstrukciós játékok – faépítő, fémépítő, Lego – felhasználásával) utánzással, kép és rajz alapján, illetve önálló elképzeléssel.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, átalakított anyag, sablon, mintaelem, szál anyag, fonás, csomózás, nemezés, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény, építőelem.</p>

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret
------------------	---------------	----------

		4+2 óra
Előzetes tudás	Az 1. osztályban elsajátított ismeretek: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az iskola és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedés szabályai</i> Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a rendőri karjelzések és a gyalogos közlekedésnél jelentős jelzőtáblák ismerete.</p>		<p><i>Környezetismeret:</i> közlekedési eszközök.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, fogalommagyarázat, képi jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).</p>
<p><i>3.2. A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</i> A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.</p>		
<p><i>3.3. A közlekedésben rejlő veszélyek</i> A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása. Helyes magatartás a baleseti helyszínen.</p>		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.	

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek	Órakeret 5+1 óra
Előzetes tudás	Az 1. osztályban tanult szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában.</p> <p>Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása.</p> <p>Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>4.1. Családi rendezvények, ünnepek, események</i> Születésnap, névnap, házassági évforduló megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok. Esküvő, temetés, baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai. Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása. A tapasztalatok megbeszélése.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</p>
<p><i>4.2. Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása.</p>	
<p><i>4.3. A közösségért végzett munka</i> Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének</p>	

alakítása.	
A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás, munkaszervezés, program, dekoráció.

<p>A fejlesztés várt eredményei a 2. évfolyam végén</p>	<p>A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása. Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.</p> <p>A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása. A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.</p> <p>A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás. Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete. Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálal anyagok, textilek magabiztos alakítása. Építés mintakövetéssel és önállóan. Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása. Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során. A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása. Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.</p>
--	--

3. évfolyam

	Heti óraszám	Éves óraszám
3. évfolyam	1	37

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe	Órakeret
Család, otthon, háztartás	7+1
Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	16+1
Közlekedés	4+2
Közösségi munka, közösségi szerepek	5+1
Összes óraszám	32+5

A pirossal jelölt órák a szabadon felhasználható 10%-os órakeret terhére lettek beosztva.

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 7+1 óra
Előzetes tudás	<p>Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról és tevékenységeinek szerepéről.</p> <p>Egészséges családi munkamegosztás és elemi munkaszokások ismerete.</p> <p>Cselekvő hozzáállás, személyes felelősségvállalás példáinak ismerete.</p> <p>Odafigyelés a környezetre, együttműködés a családi és az iskolai közösségben.</p> <p>Természeti, társadalmi és technikai környezetünk és a megtapasztalt természetátalakító munkák alapvető ismerete.</p> <p>Információszerzés a problémák megoldására irányuló tevékenységekkel kapcsolatban, és a kapott információk felhasználása.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Értékek közvetítése által a pozitív akarati tulajdonságok fejlesztése.</p> <p>Az elvárt jó magatartási elemek (engedelmesség, alkalmazkodás, udvariasság) gyakoroltatása és a tulajdonságok tárházának bővítése (önállóság, határozottság, segítőkészség, közösségi érzés, másokon való segítség, tolerancia) a tevékenységek végzése közben.</p> <p>Elvárások, normák megfogalmazása, közösségi egyeztetése, betartásuk</p>	

	elvárása, az együttműködés és egymás munkájának jó szándékkal történő értékelése, érzések és ellenérzések építő jellegű kifejezése, a vélemények nyílt közlése, egyszerű indoklása.
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>1.1. Önkiszolgálás, vendéglátás</i> Az életkornak, fejlettségnek megfelelő, különböző élethelyzetekben történő önkiszolgáló tevékenység gyakorlása. Teafőzés. Vendéglátás. Néhány egyszerű vendégváró étel, csemege elkészítése. Asztalterítés és tálalás szabályai. Szalvétahajtogatás.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> család, rokonság, hétköznapi és ünnepi alkalmak, emberi test, egészséges életmód.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.2. Családi ünnepek</i> Ünneplés a családban. Családi szokások és hagyományok. Az ünnep hangulatát kifejező dekoráció készítése. Ajándékkészítés, csomagolás. Az ajándékozás módja, formája.</p>	
<p><i>1.3. Gazdálkodás a háztartásban</i> Takarékosság alapanyaggal, energiával, idővel, pénzzel, fogyasztási cikkekkel.</p>	<p><i>Matematika:</i> problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.</p>
<p><i>1.4. Egészségünk</i> Egészség és betegség fogalma. Betegségek tünetei. Betegségek elleni védekezés módjai. Betegápolás (egyszerű gondozási műveletek). Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos segélyhívás szabályai.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> egészség és környezeti hatások, önismeret, felelősség, példakép, kapcsolatépítés, kapcsolattartás.</p>
<p><i>1.5. Önismeret</i> Önismeret, felelősségvállalás, tudatosság a munkák végzésekor. Önellenzés, hibák javítása.</p>	
<p><i>1.6. A háztartásban használt vegyszerek</i> A háztartásban használt vegyszerek (pl. tisztítószer, kozmetikumok, festékek, ragasztók) használati utasításainak tanulmányozása.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Életvitel, élővilág, tárgyi (épített) környezet, szolgáltatás, segélyhívószám, mentő, tűzoltóság, rendőrség, mosószer, tisztítószer, használati utasítás, egészség, betegség, járvány, betegápolás.</p>

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 16+1 óra
Előzetes tudás	<p>A feladatmegoldáshoz szükséges információk szerzése és célszerű felhasználása.</p> <p>Tárgyak elkészítése segítséggel, mintakövetéssel.</p> <p>Eszközök biztonságos alkalmazása, tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Természetes anyagok felismerése.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a tárgyak, modellek készítéséhez felhasznált anyagokról, eszközökről, technológiákról. A tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>Mintakövetéssel a feladat végrehajtási lépéseinek megtervezése, a szükséges idő, anyag, munkamennyiség becslése.</p> <p>A tevékenységhez használt szöveges, rajzos és képi minta követéséből származó egyszerű utasítások, tervek végrehajtása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra.</p> <p>A tevékenységhez kapcsolódó baleseti veszélyek és más biztonsági kockázatok felismerése és megelőzése, a segítségnyújtás lehetőségeinek ismerete.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő, biztonságos használata. Kézügyesség, mozgáskoordináció, jó testtartás, megfelelő erő kifejtés képességének fejlesztése.</p> <p>Munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása, törekvés a takarékosagra.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>2.1. <i>Ismerkedés a felhasznált anyagok tulajdonságaival</i> Anyagvizsgálat szemrevételezéssel, tapintással, szaglással. Az anyagok felhasználási lehetőségeiket befolyásoló tulajdonságai.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> anyagi tulajdonságok.</p>
<p>2.2. <i>Tárgyak készítése, technológiák elsajátítása</i> Kézi varrás és hímzés eszközei (varrótű, hímzőtű, varrocérna, hímzőcérna, szabóolló, gyűszű), alapöltései (előöltés, tűző öltés, pelenkaöltés), díszítőöltések (pl. száröltés, láncöltés, laposöltés, keresztöltés, gobelin-öltés), hímzések gyakorlása. Szabás előrajzolással, minta vagy sablon alkalmazásával. Munkadarab készítése választott népi minta szerinti díszítőöltésekkel. Körmönfonás, szalagszövés. Textilek készítése fonalból szövással. Ujjbábok készítése.</p>	<p><i>Matematika:</i> mérés, becslés, szerkesztés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> rajzeszközök használata, épületek jellemzői.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Szellemi termékek az emberiség</p>

<p>Egyszerű használati tárgyak, dísz tárgyak, játékok, ajándékok készítése természetes anyagok, papír, textil, bőr, fa, fonal, fémdrót, illetve maradék- vagy hulladékanyagok, -tárgyak felhasználásával minta vagy rajz alapján.</p> <p>Mérés, előrajzolás, méretre alakítás gyakorlása.</p> <p>Épületmakett és járműmodell készítése különféle anyagokból, vagy konstrukciós játékok (pl. faépítő, fémépítő, Lego) felhasználásával minta, kép, illetve rajz alapján.</p> <p>A munkahely célszerű rendjének fenntartása.</p> <p>Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.</p>	<p>szolgálatában.</p> <p>A tudás hatalma.</p> <p>A világ megismerése.</p> <p>Tárgyaink világa.</p> <p>A világ öröksége.</p>
<p><i>2.3. Ismerkedés a műszaki ábrázolás elemeivel</i></p> <p>Vonalrajz (vastag, vékony, folytonos, szaggatott, pontvonal).</p> <p>Körvonalrajz, alaprajz, vázlatrajz felismerése, készítése.</p>	
<p><i>2.4. A technika vívmányainak mindennapi használata</i></p> <p>A háztartásban lévő eszközök, berendezések és a megismert egyszerű termelési (készítési) folyamatok, valamint fogyasztási cikkek azonosítása.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Anyag, alapanyag, termék, szerszám, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, minta, körvonalrajz, alaprajz, méret, mérés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás.</p>

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 4+2 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az úttesten való átkelés szabályainak fegyelmezett és tudatos alkalmazása. Helyes viselkedés csoportos közlekedési helyzetben.</p> <p>A gyalogosok közlekedését szabályozó elemi közlekedési jelzések, táblák, lámpák, útburkolati jelek ismerete.</p> <p>Viselkedési normák, illemszabályok ismerete a helyi közösségi közlekedésben.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A biztonságos, fegyelmezett, tudatos gyalogos közösségi közlekedési magatartás és szokások megszilárdítása.</p> <p>A közösségi közlekedési környezet és a gyalogos közlekedési szabályok ismerete.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra.</p> <p>A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése, a megelőzés, az elhárítás és a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és</p>	

	<p>gyakorlása.</p> <p>A kerékpár felépítésének és működésének megismerése. Kerékpározás forgalomtól elzárt területen és kerékpárúton.</p> <p>A városi, országúti, vasúti, vízi és légi közlekedés szerepének átlátása, eszközeinek megismerése.</p>
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>3.1. Gyalogos közlekedési ismeretek</i></p> <p>A gyalogos közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívüli közlekedés. A gyalogos közlekedés elsőbbségi helyzetei.</p> <p>Közlekedési terepasztal készítése természetes anyagok, hulladéktárgyak és egyéb építőelemek (pl. konstrukciós játékok – faépítő, Lego) felhasználásával, közlekedési szituációk megjelenítéséhez.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> beszédértés, szaknyelvhasználat, szövegértés, piktogramok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> lakóhelyismeret, térképismeret.</p>
<p><i>3.2. Közösségi közlekedés és morál a tömegközlekedésben</i></p> <p>Viselkedési normák a közlekedési környezetben.</p> <p>Jegyvásárlás, jegykezelés, leszállási szándék jelzése.</p> <p>Balesetmentes, fegyelmezett viselkedés a helyi közlekedési járműveken.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> közlekedési morál, udvariasság, kommunikáció.</p>
<p><i>3.3. Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés</i></p> <p>A szárazföldi, vízi és légi közlekedés eszközei.</p> <p>Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély, levegőszennyezés.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Úttest, gyalogos forgalom, közösségi (tömeg)közlekedés, helyi és helyközi közlekedés, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, biztonsági szabály, udvariassági szabály.</p>

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek	Órakeret 5+1 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok.</p> <p>Néhány szokás, hagyomány ismerete.</p> <p>A megbeszélte öltözködési és viselkedési szabályok betartása.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Kulturált ünneplés.</p> <p>Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése.</p> <p>A szabadidő hasznos eltöltésének tudatosítása.</p>	

	<p>Az ünnepre való felkészülés, ünneplés, ünneplés utáni teendők végzésének természetes és megőrzendő szokásként való kezelése. Ismerkedés a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival, folyamatos kommunikáció, egyeztetés.</p> <p>Alkalmassá tétel a feladatok megosztására, részfeladatok egyre önállóbb végrehajtására.</p> <p>A kockázati tényezők felismerése, mérlegelése.</p> <p>Munkavégzés egyénileg és csapatban.</p> <p>A tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) értékelése, elemzése, s ezek megszívlelése.</p>
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>4.1. Iskolai és osztályrendezvények</i></p> <p>Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók.</p> <p>A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítás vagy beszerzése.</p> <p>A biztonságos környezet megteremtése.</p> <p>A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegalkotás, egyszerű tipográfiai eszközök használata.</p>
<p><i>4.2. A közösségért végzett munka</i></p> <p>A közösségi tér alakítása: teremdekoráció, falíújság készítése.</p> <p>Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása.</p> <p>A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> hagyományok, szokások, ünnepek, élmények feldolgozása.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Közösségi munka, közösségi szerep, rendezvény, ünnep, munkaszervezés, programszervezés.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a 3. évfolyam végén</p>	<p>Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.</p> <p>Használati utasítások értő olvasása, betartása.</p> <p>Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalókor).</p> <p>A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p>
--	--

	<p>Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.</p> <p>Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.</p> <p>A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.</p> <p>Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p> <p>Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.</p>
--	---

4. évfolyam

	Heti óraszám	Éves óraszám
4. évfolyam	1	37

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe	Órakeret
Család, otthon, háztartás	7+1
Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	16+1
Közlekedés	4+2
Közösségi munka, közösségi szerepek	5+1
Összes óraszám	32+5

A pirossal jelölt órák a szabadon felhasználható 10%-os órakeret terhére lettek beosztva.

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 7+1 óra
Előzetes tudás	<p>Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról és tevékenységeinek szerepéről.</p> <p>Egészséges családi munkamegosztás és elemi munkaszokások ismerete.</p> <p>Cselekvő hozzáállás, személyes felelősségvállalás példáinak ismerete.</p> <p>Odafigyelés a környezetre, együttműködés a családi és az iskolai közösségben.</p> <p>Természeti, társadalmi és technikai környezetünk és a megtapasztalt természetátalakító munkák alapvető ismerete.</p> <p>Információszerzés a problémák megoldására irányuló tevékenységekkel kapcsolatban, és a kapott információk felhasználása.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Értékek közvetítése által a pozitív akarati tulajdonságok fejlesztése.</p> <p>Az elvárt jó magatartási elemek (engedelmesség, alkalmazkodás, udvariasság) gyakoroltatása és a tulajdonságok tárházának bővítése (önállóság, határozottság, segítőkészség, közösségi érzés, másokon való segítség, tolerancia) a tevékenységek végzése közben.</p>	

	Elvárások, normák megfogalmazása, közösségi egyeztetése, betartásuk elvárása, az együttműködés és egymás munkájának jó szándékkal történő értékelése, érzések és ellenérzések építő jellegű kifejezése, a vélemények nyílt közlése, egyszerű indoklása.
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>1.1. Önkiszolgálás, vendéglátás</i> Az életkornak, fejlettségnek megfelelő, különböző élethelyzetekben történő önkiszolgáló tevékenység gyakorlása. Egyszerű hideg étel (pl. szendvics, hidegtál) elkészítése. Vendéglátás. Néhány egyszerű vendégváró étel, csemege elkészítése. Asztalterítés és tálalás szabályai. Szalvétahajtogatás.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> család, rokonság, hétköznapi és ünnepi alkalmak, emberi test, egészséges életmód.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció.</p>
<p><i>1.2. Családi ünnepek</i> Ünneplés a családban. Családi szokások és hagyományok. Az ünnep hangulatát kifejező dekoráció készítése. Ajándékkészítés, csomagolás. Az ajándékozás módja, formája.</p>	<p><i>Matematika:</i> problémamegoldás, számok, alaplételek, becslés.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> egészség és környezeti hatások, önismeret, felelősség, példakép, kapcsolatépítés, kapcsolattartás.</p>
<p><i>1.3. Gazdálkodás a háztartásban</i> Takarékosság alapanyaggal, energiával, idővel, pénzzel, fogyasztási cikkekkel. Bevételek, kiadások. Zsebpénz kezelése, beosztása.</p>	
<p><i>1.4. Egészségünk</i> Egészségkárosító és környezetszennyező hatások a háztartásban. Megelőzés, kármentesítés. Elemi elsősegély-nyújtási ismeretek. Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos segélyhívás szabályai.</p>	
<p><i>1.5. Önismeret</i> Önismeret, felelősségvállalás, tudatosság a munkák végzésekor. Önellenzés, hibák javítása.</p>	
<p><i>1.6. A háztartásban használt vegyszerek</i> A háztartásban használt vegyszerek (pl. tisztítószerek, kozmetikumok, festékek, ragasztók) használati utasításainak tanulmányozása. Környezetbarát termékek előnyben részesítése. Házi praktikák gyűjtése, ismertetése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Életvitel, élettér, élővilág, tárgyi (épített) környezet, gazdálkodás, költségvetés, bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz, szolgáltatás, segélyhívószám, mentő, tűzoltóság, rendőrség, mosószer, tisztítószer,</p>

használati utasítás, egészség, betegség, járvány, betegápolás.
--

Tematikai egység	2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	Órakeret 16+1 óra
Előzetes tudás	<p>A feladatmegoldáshoz szükséges információk szerzése és célszerű felhasználása.</p> <p>Tárgyak elkészítése segítséggel, mintakövetéssel.</p> <p>Eszközök biztonságos alkalmazása, tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Természetes anyagok felismerése.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a tárgyak, modellek készítéséhez felhasznált anyagokról, eszközökről, technológiákról. A tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.</p> <p>Mintakövetéssel a feladat végrehajtási lépéseinek megtervezése, a szükséges idő, anyag, munkamennyiség becslése.</p> <p>A tevékenységhez használt szöveges, rajzos és képi minta követéséből származó egyszerű utasítások, tervek végrehajtása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra.</p> <p>A tevékenységhez kapcsolódó baleseti veszélyek és más biztonsági kockázatok felismerése és megelőzése, a segítségnyújtás lehetőségeinek ismerete.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő, biztonságos használata. Kézügyesség, mozgáskoordináció, jó testtartás, megfelelő erőkifejtés képességének fejlesztése.</p> <p>Munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása, törekvés a takarékosagra.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>2.1. Ismerkedés a felhasznált anyagok tulajdonságaival</i> Az anyagok felhasználási lehetőségeiket befolyásoló tulajdonságai.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> anyagi tulajdonságok.</p>
<p><i>2.2. Tárgyak készítése, technológiák elsajátítása</i> Kézi varrás és hímzés eszközei (varrótü, hímzőtü, varrócérna, hímzőcérna, szabóolló, gyűszű), alapöltései (előöltés, tűző öltés, pelenkaöltés), díszítőöltések (pl. száröltés, láncöltés, laposöltés, keresztöltés, gobelin-öltés), hímzések gyakorlása. Szabás előrajzolással, minta vagy sablon alkalmazásával. Szövött anyagok, filcanyagok felhasználása.</p>	<p><i>Matematika:</i> mérés, becslés, szerkesztés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> rajzeszközök használata, épületek</p>

<p>Egyszerű használati tárgyak, dísz tárgyak, játékok, ajándékok készítése természetes anyagok, papír, textil, bőr, fa, fonal, fémdrót, illetve maradék- vagy hulladékanyagok, -tárgyak felhasználásával minta vagy rajz alapján.</p> <p>Mérés, előrajzolás, méretre alakítás gyakorlása.</p> <p>Épületmakett és járműmodell készítése különféle anyagokból, vagy konstrukciós játékok (pl. faépítő, fémépítő, Lego) felhasználásával minta, kép, illetve rajz alapján.</p> <p>A munkahely célszerű rendjének fenntartása.</p> <p>Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.</p>	<p>jellemzői.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Szellemi termékek az emberiség szolgálatában.</p> <p>A tudás hatalma.</p> <p>A világ megismerése.</p> <p>Tárgyaink világa.</p> <p>A világ öröksége.</p> <p><i>Magyar irodalom:</i></p> <p>Neves magyar feltalálók élete, munkássága, érdekességek a pályafutásukból</p>
<p>2.3. <i>Ismerkedés a műszaki ábrázolás elemeivel</i></p> <p>Mérés eszközei, használatuk. Méretazonosság megállapítása.</p> <p>Vonalfajták (vastag, vékony, folytonos, szaggatott, pontvonal).</p> <p>Körvonalrajz, alaprajz, vázlatrajz felismerése, készítése.</p>	
<p>2.4. <i>A technika vívmányainak mindennapi használata</i></p> <p>A háztartásban lévő eszközök, berendezések és a megismert egyszerű termelési (készítési) folyamatok, valamint fogyasztási cikkek azonosítása.</p> <p>Neves magyar, illetve külföldi találmányok, feltalálók.</p> <p>Technikatörténeti érdekességek.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Anyag, alapanyag, termék, szerszám, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, minta, körvonalrajz, alaprajz, méret, mérés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás.</p>

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 4+2 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az útesten való átkelés szabályainak fegyelmezett és tudatos alkalmazása. Helyes viselkedés csoportos közlekedési helyzetben.</p> <p>A gyalogosok közlekedését szabályozó elemi közlekedési jelzések, táblák, lámpák, útburkolati jelek ismerete.</p> <p>Viselkedési normák, illemszabályok ismerete a helyi közösségi közlekedésben.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A biztonságos, fegyelmezett, tudatos gyalogos közösségi közlekedési magatartás és szokások megszilárdítása.</p> <p>A közösségi közlekedési környezet és a gyalogos közlekedési szabályok ismerete.</p>	

	<p>Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra.</p> <p>A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése, a megelőzés, az elhárítás és a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.</p> <p>A kerékpár felépítésének és működésének megismerése. Kerékpározás forgalomtól elzárt területen és kerékpárúton.</p> <p>A városi, országúti, vasúti, vízi és légi közlekedés szerepének átlátása, eszközeinek megismerése.</p>
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>3.1. <i>Gyalogos közlekedési ismeretek</i> A gyalogos közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívüli közlekedés. A gyalogos közlekedés elsőbbségi helyzetei.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> beszédértés, szaknyelvhasználat, szövegértés, piktogramok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> lakóhelyismeret, térképismeret.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> közlekedési morál, udvariasság, kommunikáció.</p>
<p>3.2. <i>Kerékpározási alapismeretek</i> A kerékpár részei, működése, közlekedésbiztonsági állapota, kötelező felszerelési tárgyai, biztonsági eszközök. Közlekedés lakó-pihenőövezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Az úttest részei. Útburkolati jelek. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken.</p>	
<p>3.3. <i>Közösségi közlekedés és morál a tömegközlekedésben</i> Viselkedési normák a közlekedési környezetben. Jegyvásárlás, jegykezelés, leszállási szándék jelzése. Balesetmentes, fegyelmezett viselkedés a helyi közlekedési járműveken.</p>	
<p>3.4. <i>Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés</i> Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély, levegőszennyezés. Egészségünk és a gyalogos, ill. kerékpáros közlekedés közötti kapcsolat.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Úttest, kerékpárút, gyalogos forgalom, fényjelző készülék, alul- és felüljáró, útburkolati jel, közösségi (tömeg)közlekedés, helyi és helyközi közlekedés, kerékpározás, forgalomtól elzárt terület, irányjelzés, bekanyarodás, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, védőfelszerelés, biztonsági szabály, udvariassági szabály.</p>

Tematikai egység	4. Közösségi munka, közösségi szerepek	Órakeret 5+1 óra
Előzetes tudás	<p>A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok.</p> <p>Néhány szokás, hagyomány ismerete.</p> <p>A megbeszélte öltözködési és viselkedési szabályok betartása.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Kulturált ünneplés.</p> <p>Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése.</p> <p>A szabadidő hasznos eltöltésének tudatosítása.</p> <p>Az ünnepre való felkészülés, ünneplés, ünneplés utáni teendők végzésének természetes és megőrzendő szokásként való kezelése.</p> <p>Ismerkedés a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival, folyamatos kommunikáció, egyeztetés.</p> <p>Alkalmassá tétel a feladatok megosztására, részfeladatok egyre önállóbb végrehajtására.</p> <p>A kockázati tényezők felismerése, mérlegelése.</p> <p>Munkavégzés egyénileg és csapatban.</p> <p>A tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) értékelése, elemzése, s ezek megiszívlelése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>4.1. Iskolai és osztályrendezvények</i></p> <p>Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermekeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók.</p> <p>A szükséges kellékek (meghívó, programfüzet díszletek, jelmezek stb.) előállítás vagy beszerzése.</p> <p>A biztonságos környezet megteremtése.</p> <p>A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegalkotás, egyszerű tipográfiai eszközök használata.</p>
<p><i>4.2. A közösségért végzett munka</i></p> <p>A közösségi tér alakítása: teremdekoráció, falijútság készítése.</p> <p>Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása.</p> <p>A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> hagyományok, szokások, ünnepek, élmények feldolgozása.</p>
Kulcsfogalmak/	Közösségi munka, közösségi szerep, rendezvény, ünnep, munkaszervezés,

fogalmak	programszervezés.
-----------------	-------------------

<p>A fejlesztés várt eredményei a 4. évfolyam végén</p>	<p>Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.</p> <p>Használati utasítások értő olvasása, betartása.</p> <p>Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).</p> <p>A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.</p> <p>Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.</p> <p>A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.</p> <p>Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.</p> <p>Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.</p>
--	--

KIEGÉSZÍTŐ INFORMATIKA TANTERV

Az 1-4. osztályban nem érdemes mereven ragaszkodni a tantervben rögzített időfelosztáshoz: amennyiben a tanulók komolyabb érdeklődést mutatnak egy-egy téma iránt, szánhatunk azokra több időt – más témák rovására is -, hiszen elsődleges célunk az IKT-eszközök alkalmazása iránti érdeklődés felkeltése, a motiváció kialakítása.

A jellemző tevékenységek a következők:

A hardver használata: a számítógép, a monitor és a nyomtató ki- és bekapcsolása, a háttértárak, a billentyűzet és az egér megfelelő kezelése.

Az operációs rendszer használata: programok indítása, a felhasználói felület kezelése, az általánosan alkalmazott jelek értelmezése, a menüpont kiválasztása, a parancs kiadása, kiválasztás visszavonása tevékenységek.

Programozás az Imagine Logo környezetben.

Az életkornak megfelelő, tantárgyakhoz kapcsolódó oktatóprogramok futtatása, használata. Egyszerű szövegszerkesztő és grafikus programok segítségével alkotómunka: rajzolás, írás, dokumentumkészítés, képeslap szerkesztése.

Szituációs és szabályjátékok: algoritmussal kapcsolatos építések; információforrások keresése, használata; titkosítás készítése; a telefon használatának rendje; postai szolgáltatások eljátszása.

Ismerkedés az Internettel: belépés a hálózatba; gyermekeknek szóló honlapok megtekintése; az Internet szolgáltatásainak igénybe vétele: információ keresése, levelezés, csevegés.

Ismerkedés az iskolai könyvtárral: a katalógus használata, a kölcsönzés folyamata.

1-4. osztály (6-10 éves kor)

1. Az operációs rendszerek, illetve alkalmazói programok felhasználói felülete:

- egér és billentyűzet használat,
- ablakok,
- menük (állandó, legördülő, kinyíló, felbukkanó),
- ikonok,
- nyomógombok,
- funkciók kiválasztása,
- elemek kijelölése, mozgatása.

2. Rajzolás:

- egyszerű vonalas ábrák, foltok (színek, textúrák),
- az eggyé komponálás,
- multimédiás anyagok, animációk,

3. Zenei alkalmazás:

- zene lejátszása,
- zene egyszerű átalakítása,

4. Internet, honlapokon barangolás, e-mail.

5. Algoritmizálás:

- algoritmusok megfogalmazása,
- egyszerű, a mindennapi életben előforduló algoritmusok végrehajtása,
- a tájékozódás alapfogalmai, az irányok, a távolságok mérhetősége,
- adatok sorba rendezhetősége,
- egyszerűsített Logo-nyelv.

Fejlesztési követelményrendszer

- A tanuló az életkorának megfelelő szinten:
- Ismerje és alkalmazza a számítógép használatának rendjét.
- Ismerje és alkalmazza a számítógép használatával kapcsolatos balesetvédelmi és egészségvédelmi szabályokat.
- Legyen tisztában az alapvető informatikai fogalmakkal.
- Tudja az alkalmazott programokat elindítani, használni, bezárni.
- Tudjon egyszerű folyamatokat algoritmikus elemekre bontani.
- Ismerje a Logo programnyelv legfontosabb építőelemeit.
- Tudjon a megismert programokkal egyszerű alkotásokat (szöveget, rajzot) létrehozni.
- Legyen képes a mindennapi életben előforduló, különböző típusú információk felismerésére, értelmezésére.
- Ismerje az információ jelentőségét az emberiség történetében, az információ továbbításának néhány módját.
- Legyen tisztában a könyvtár céljával, alapvető működésével, a kölcsönzés szabályaival és a könyvtárban követendő viselkedési szabályokkal.

Fejlesztési tevékenységek

Mivel a tanulók általában eltérő informatikai tapasztalatokkal érkeznek az iskolába, megkülönböztetett figyelmet szükséges fordítani a különböző előképzettségű tanulók azonos szintre hozására. A tananyag modulus szerkezete, valamint a spirális szerkezet lehetővé teszi a differenciálást, a személyre szabott tanulásszervezést.

Mérés-értékelés

Alsó tagozaton a formatív értékelésnek nagy szerepe van a fejlődés szempontjából. A pontosan meghatározott tanulási célok, követelményszintek a pedagógus számára megfelelő kiindulást jelentenek az értékeléshez. A tananyag használatával megvalósítható a differenciált, személyre szabott oktatás, így a formatív értékelés lehetősége, jelentősége megnő, hiszen nem az átlagos osztályteljesítményhez kell viszonyítani a tanuló eredményeit, hanem önmagához képest.

Külön szükséges értékelni a technikai jellegű és a kreativitást igénylő feladatokat: az értékelés fontos szempontja az önálló munkavégzés képessége. A szummatív, illetve a diagnosztikai értékelés céljára a tananyag feladatai, illetve tesztfeladatai alkalmasak: a tananyag legtöbb foglalkozásához tesztelés mérése értékelő feladatsor tartozik, melyek az ismeret- és képességmérést célozzák meg. Diagnosztikai értékeléshez felhasználhatók az alacsonyabb évfolyamok feladatai is.

1. évfolyam

Célok és feladatok:

- Az információs kultúra alapjainak megismertetése
- Az érzékszervekkel gyűjtött ingerek felfogása, értelmezése, agyi feldolgozása, információra alakulásának elősegítése
- Értsék meg a különböző játékok szabályait, élvezzék a játékot
- A programok kezelésében való aktív részvétel
- Mesekönyv választás a könyvtárban

2. évfolyamba lépés feltételei – követelmények:

- A tanuló tudja a számítógépet helyesen bekapcsolni, leállítani
- A hardver eszközök segítségével tudjon változásokat előidézni a képernyőn
- Alkotómunka a megfelelő szoftverekkel
- Tantárgyi fogalmak elsajátítása: ház, monitor, egér, billentyűzet, cd-rom, floppy
- Eligazodás a könyvtárban

Értékelés:

1. évfolyamokon félévkor és évvégén alkalmazott mondatbank a tanulók szöveges értékeléséhez:

évfolyam	Félévi mondatbank	Év végi mondatbank
1.	Informatikai ismereteit: jól alkalmazza – a programok használatában segítséget igényel – a gyakorlati feladatok elvégzésében nehézségei vannak.	

Téma	Óra anyaga	Tartalom	Kapcsolódó SDT foglalkozások
1. Informatikai eszközök használata	1. Balesetvédelem, a számítástechnika terem rendje.	A terem rendje, használati szabályok, mit szabad tenni, mit nem szabad tenni a teremben.	 <u>Baleset-megelőzési tudnivalók</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=b2f9f831-7621-4ccd-9665-00caa9657ed6&v=1&b=5
	2. A számítógép bekapcsolása, kikapcsolása	A számítástechnika teremben lévő számítógépek bekapcsolásának sorrendje, kikapcsolásának sorrendje Comenius Logo – Gyermekjátékok	 <u>Játékos ismerkedés a számítógéppel</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=71f2455a-862c-4909-84e2-4d23cc94a43f&v=1&b=4
	3. Egér felépítése, használata	Egér részei, fogása, jele a monitoron Több ujj használata a kurzormozgató nyilak segítségével Comenius Logo - Gyermekjátékok	 <u>Egér kezelésének alapjai</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=c8dbacc6-fc47-46df-96ce-093d143b9070&v=1&b=5
	4. A számítógép részei	Monitor, ház, egér, billentyűzet, nyomtató, hangfal felismerése, megnevezése Comenius Logo – Gyermekjátékok	
	5. Az asztal felépítése	Ikonok az asztalon, „x” jel értelmezése Comenius Logo – Gyermekjátékok	 <u>Felhasználói felület jeleinek értelmezése</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=18b6fcd-f738-4cfb-9d0e-83e7c928c032&v=1&b=4
	6. Az asztal felépítése	Start – menü használata	 <u>Ismerkedés az operációs rendszerrel</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=c161f87b-5867-441a-af11-1f39ecd32ed6&v=1&b=5

	7. Háttértárak megismerése	Mágneslemez, cd-rom, winchester felismerése, megnevezése Cd-rom behelyezése, indítása, kivétel	 A Manó Informatika használata az algoritmusokkal történő ismerkedésben – segítségével a háttértárak megismerése http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=87e07807-8dfc-44c2-b8fa-8cf3ee639408&v=1&b=5
	8. Billentyűzet részei	Numerikus, alfa-numerikus, A tanult betűk helyének felismerése, memorizálása a billentyűzeten – folyamatosan Személyi adatok bevitele	 Billentyűzet kezelésének alapjai, betűk helye, írás a képernyőre http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=7458ff5a-eab4-436e-b207-c621477b43d2&v=1&b=5
2. Alkalmazói ismeretek	9. Manó Matematika 1.	A Manó-sorozat segítségével a számítógép hardver eszközeinek használata + képesség-, készségfejlesztés	 Készségfejlesztő programok használata – Manó Matematika 1 http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=580c2c17-c4fa-4d0a-954b-9e31ad51fe2e&v=1&b=4
	10. Manó Matematika 1.		
	11. Manó Olvasás 1.		
	12. Manó Olvasás 1.		
	13. Manó Ábécé		
	14. Manó Ábécé		
	15. Manó Ábécé		
	16. Manó Muzsika		
17. Manó Muzsika			
18. Manó Muzsika			
3. Könyvtári informatika	19. Könyvtárhasználati óra	Könyvtárunk helye iskolánkban Mesekönyv választás	 Ismerkedés a betűvilággal, ajánlott mesekönyvek, folyóiratok http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=2abb2045-c4a4-474e-9b8d-0f1e0c0d721b&v=1&b=5

2. évfolyam

Célok:

Megfigyelőkészség, döntési képesség fejlesztése. Számítógépes ismeretek alkalmazása, gépkezelés készségének fejlesztése. Problémamegoldó és matematikai készség fejlesztése. A kommunikációs és logikai képességek fejlesztése. Finommozgások fejlesztése. Tervkészítő, problémamegoldó, ábrázoló-kifejező és zenei készség, kreativitás fejlesztése, önálló alkotás létrehozásának élménye. Algoritmizáló készség, strukturált gondolkodás fejlesztése.

Feladatok

- Az információs kultúra alapjainak megismertetése
- Az érzékszervekkel gyűjtött ingerek felfogása, értelmezése, agyi feldolgozása, információra alakulásának elősegítése
- Értsék meg a különböző játékok szabályait, élvezzék a játékot
- A programok kezelésében való aktív részvétel
- Mesekönyv választás a könyvtárban

Követelményrendszer:

A tanuló képes legyen tanítói segítséggel a korosztályának megfelelő oktatóprogramot kezelni, használni. Rajzolóprogram segítségével készítsen egy egyszerű rajzot. Legyen képes egy gyerekek számára készült honlap használatára, különös tekintettel az egyszerű navigálásra. Legyen alapvető ismerete a háttértárakról, nyomtatókról, a hajlékonylemez-meghajtóról és a CD-meghajtóról, legyen képes ezeket kezelni. Tudjon könyvtárszerkezetben keresni. Ismerje az emberek közötti kommunikáció típusait, a kommunikációs csatornákat. Értse meg a szituációs játékok szabályait és vegyen tevékenyen részt bennük. Legyen képes a mindennapi életben előforduló, különböző típusú információk felismerésére, értelmezésére, különös tekintettel a közlekedési jelekre, piktogramokra, egyezményes jelekre. A tanuló ismerje személyes adatait.

Legyen tisztában a könyvtár céljával, alapvető működésével, a kölcsönzés szabályaival és a könyvtárban követendő viselkedési szabályokkal.

3. évfolyamba lépés feltételei – követelmények

- A számítógépes környezetben való viselkedés szabályainak ismerete
- Alkotómunka a megfelelő szoftverekkel
- Tantárgyi fogalmak biztos használata: ház, monitor, egér, billentyűzet, cd-rom, floppy, hardver, szoftver
- A gyermeki szerkesztőprogramok megismerése egyéni alkotások készítésére – képes-rajzos alkotás, színváltás, színezés, törlés
- Önálló keresés a könyvtárban
- Röviden meséljen egy általa kiválasztott könyvről

Értékelés:

2. évfolyamokon félévkor és évvégén alkalmazott mondatbank a tanulók szöveges értékeléséhez:

évfolyam	Félévi mondatbank	Év végi mondatbank
2.	Informatikai ismereteit jól alkalmazza - a tanult programok használatában segítséget igényel - a gyakorlati feladatokban önállóan nehezen boldogul.	

Téma	Óra anyaga	Tartalom	Kapcsolódó SDT foglalkozások
1. Informatikai eszközök használata	1. Balesetvédelem, a számítástechnika terem rendje.	A terem rendje, használati szabályok, mit szabad tenni, mit nem szabad tenni a teremben.	
2. Médiainformatika	2. Paint: A rajzolóprogram és eszköztár megismerése	Rajzolás és zenélés számítógéppel.	 <u>Rajzolás hagyományos eszközökkel; rajzolás számítógéppel; nyomdázás; festés, játék a képekkel</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=4d8d72b8-afa1-489c-9f5f-e4203093e9f0&v=1&b=5
	3. Paint: növény, állat készítése		
	4. Paint: rajz és szövegbevitel, képeslap készítése, nyomtatás		 <u>Nyomtató- és háttértárak használata</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=5b6c2dd4-c9eb-4990-91d5-d15b8d3d9c29&v=1&b=5
	5. Játék a hangokkal: zenei CD hallgatása, Comenius Logo dallamkészítés		 <u>A család szerepe; rajzkészítés a családról, beszélgetés a családról fénykép vagy rajz alapján</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=492488b7-fdb8-4166-825e-48621544541e&v=1&b=5
3. Informatikai eszközök használata	6. Manó matek 2.	A számítógéppel való interaktív kommunikáció oktató-fejlesztő játékok segítségével. Alkalmazói ismeretek A CD-meghajtó működése, CD-lemez tartalmának megtekintése.	 <u>Programok futtatása: a CD-ROM-meghajtó használatának megfigyeltetése; oktatóprogram CD-ről történő futtatásával</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=8808c95a-f3c9-41ad-b43c-8dfdb369a1b2&v=1&b=5
	7. Manó matek 2		
	8. Manó olvasás 2.		
	9. Manó olvasás 2.		
	10. Manó kaland		
	11. Manó kaland		
		 <u>Tantárgyi alkalmazásokhoz kapcsolódó alkalmazások 1.</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=a179fb6e-9850-4e59-8738-5a6f1ccbf9&v=1&b=5	
		 <u>Tantárgyi alkalmazásokhoz kapcsolódó alkalmazások 2.</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=cdbc4425-4c99-4b55-aec7-d20a65fbc18f&v=1&b=5	
4. Algoritmizálás	12. Imagine Logo: A teknőc megismerése – robot irányítása (előre, hátra, jobbra, balra)	Algoritmusok keresése az osztályteremben:	 <u>Irányok síkban és térben</u>

	<p>13. Imagine Logo: Kirándulás, irányok – Első rajzunk a teknőssel négyzet ismétléssel is</p>	<p>robotok utasítása (gimnasztikai feladatsor) útvonal leírása algoritmussal. Elágazások készítése. Feltételvizsgálat.</p>	<p>http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=f9416013-90f5-4544-8814-012709e64638&v=1&b=4 <u>Algoritmuskok a hétköznapokban; tevékenységek elemekre bontása, helyes sorrend megkeresése</u></p> <p>http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=32c6e737-e6de-440e-b705-c740c7f675a9&v=1&b=5 <u>Algoritmuskok kipróbálása az osztályteremben</u></p> <p>http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=8c3ef629-d278-4865-b6c3-a777f0ccce96&v=1&b=5 <u>Szabályjátékok (ha, akkor, igaz, hamis)</u></p> <p>http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=b30cfd0-1c30-4934-bec8-54c7c8f2dcc8&v=1&b=5 <u>Csoportosjáték-ötletek (szabályok, algoritmuskok, társak irányítása)</u></p> <p>http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=6dfc2ce1-aaef-4483-9f3b-68b3d1d04aa4&v=1&b=5 <u>Robot (teknőc) irányítása</u></p> <p>http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=8e6dddec-f150-4fc0-a7ce-df107db7bd87&v=1&b=4 <u>Ismerkedés az algoritmuskokkal</u></p> <p>http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=80eac464-d145-479d-9c5c-9c39b918b743&v=1&b=6</p>
	<p>14. Imagine Logo: Tollvastagság</p>		
	<p>15. Imagine Logo: Színek (vonal és töltőszín)</p>		

<p>5. Alkalmazói ismeretek</p>	<p>16. Interneten: www.egyszervol.hu gyermekjátékok</p> <p>17. Internet: http://nlvm.usu.edu/en/nav/vlibrary.html matematikai játékok</p>	<p>Weboldal címének beírása a böngészőprogramba. A weboldal megtekintése, a gördítősáv használata.</p> <p>Matematika, olvasás, fejtörők a számítógépen. A Windows használata.</p>	<p> <u>Programok futtatása ikonok segítségével; kilépés tanítói bemutatás után tanítói segítségadással</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=3ee10e3b-c440-4531-8bb5-a6a2bae0a504&v=1&b=5</p> <p> <u>Dokumentumok elérése; weboldal tartalmának megtekintése, gördítés; ismert című webhely elérése; kedvencek</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=496ba2a7-aae8-4702-a795-d75da7b18c58&v=1&b=5</p>
<p>6. Környezetünk megismerése</p>	<p>18. Információ, adat, személyes adataink védelme</p>	<p>Az információforrások jelentősége, csoportosításuk és értelmezésük. Információból adat</p>	<p> <u>Az érzékelt információk értelmezése, tulajdonságot kifejező jelzők</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=c0e1e535-0856-405c-9a03-707b12571362&v=1&b=5</p> <p> <u>Kommunikáció ember és ember között: szituációs játékok az információátvitel bemutatására</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=0994bd96-4ddc-41ad-a9e3-7e5cb434721e&v=1&b=5</p> <p> <u>Érzékszervi játékok, tárgyak, jelenségek, információk megkülönböztetése</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=8a454a01-9946-427a-a286-dbbc74690cac&v=1&b=4</p> <p> <u>Személyes adataink és azok védelme</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=2503bc02-4669-43cc-a399-8185ffb377a6&v=1&b=5</p>
<p>7. Könyvtári informatika</p>	<p>19. Könyvtárhasználati óra</p>	<p>Az iskolai könyvtár felépítése, alapvető működése. Mesekönyv választása.</p>	<p> <u>Könyvtári szabályok algoritmusának közös elkészítése</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=f0f37829-119e-49b3-9e79-1509376b5396&v=1&b=5</p> <p> <u>Ismerkedés az iskolai könyvtárral; hogyan viselkedjünk</u> http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=d38aefa0-9cf9-4413-bbac-84931224478b&v=1&b=6</p>

3. évfolyam

Célok és feladatok:

- A tanuló játsszon el és fogalmazzon meg algoritmusokat, ismerjen meg olyan programozási nyelvet, amely alkalmas a robotszerű működés megmutatására, az algoritmusok kipróbálására.
- Tudja a kisdíák, hogy személyi, környezeti, iskolai adatai fontosak, megfelelően kezelendők.
- Ismerje meg a tanuló a könyv értékét, a könyvtár lehetőségeit.

4. évfolyamba lépés feltételei – követelmények:

A tanuló:

- Ismerje és tartsa be a számítógép üzemeltetésének rendjét, a gépterem használatának szabályait.
- Tudja megnevezni a számítógép fő részeit, ismerje azok funkcióját.
- Munkája során használja a billentyűzetet és az egeret.
- Tudjon tájékozódni a számítógép grafikus felhasználói felületén.
- Ismerje fel az általa használt programok ikonjait.
- Tudja önállóan elindítani az általa használt programokat.
- Tudjon utasítás után megfelelő menüelemeket, parancsokat használni.
- Tudja segítséggel elmenteni és visszatölteni munkáit.
- Tudja, hogy az el nem mentett dokumentumok elvesznek.
- Tudja segítséggel kinyomtatni munkáit.
- Értsen meg néhány lépéses algoritmust.
- Tudjon segítséggel felépíteni egyszerűbb algoritmusokat.
- Tudjon a Logo környezetben ismétlődést tartalmazó rajzot készíteni.
- Használja az iskolai könyvtár néhány szolgáltatását.
- Ismerje a helyben olvasás és a kölcsönzés szabályait.
- Legyen képes megkeresni a tanulmányaihoz szükséges szépirodalmi és ismeretterjesztő műveket.

Téma	Óra anyaga	Tartalom	Kapcsolódó SDT foglalkozások
1. Informatikai eszközök használata	1. Balesetvédelem, a számítástechnika terem rendje.	A terem rendje, használati szabályok, mit szabad tenni, mit nem szabad tenni a teremben.	
3. Informatikai eszközök használata	2. Manó matek 3.	A számítógéppel való interaktív kommunikáció oktató-fejlesztő játékok segítségével. Alkalmazói ismeretek. CD-lemez tartalmának megtekintése.	
	3. Manó matek 3.		
	4. Manó matek 3.		
	5. Manó Élővilág		
	6. Manó Élővilág		
4. Algoritmizálás	7. Manó Élővilág	A mindennapi életben előforduló algoritmusok megfigyelése, lejegyzése, vizsgálata. Az algoritmusokban előforduló ismétlődések, a véges és végtelen ciklusok. A természetben előforduló ciklusok. Algoritmusok elemeinek megfelelő sorrendbe helyezése.	<p> A hétköznapi élet egyszerű algoritmusainak felismerése, eljátszása szituációs játékokkal http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=5c59f2a8-ef5f-4089-8627-1dc7ec5be3ad&v=1&b=5</p> <p> Ismétlődések az algoritmusokban http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=df6b10b0-b797-49d8-9e26-7dc3ddf474b6&v=1&b=6</p> <p> Algoritmusok helyes sorrendjének megkeresése http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=33b5ab0c-9b95-49fb-b8bf-d7c73073fc21&v=1&b=6</p>
	8. Imagine Logo: Háromszög rajzolása + ismétléses eljárás		
	9. Imagine Logo: Sokszög rajzolása + ismétléses eljárás		
	10. Imagine Logo: A tanult sokszögek kombinációja – ház rajzolása		
	11. Imagine Logo: Teknős áthelyezése		
	12. Imagine Logo: Töltőszín alkalmazása		
	13. Imagine Logo: Virágom, virágom...		
	14. Imagine Logo: Ház eljárás készítése		
15. Imagine Logo: Fa eljárás készítése			
16. Imagine Logo: Város tervezése a tanult eszközök alapján			
5. Alkalmazói	17. E-mail – levelezünk	Keresőprogramok használata	

ismeretek	18. Internet: kulcsszavas keresés		 Böngészés a tananyaghoz kapcsolódóan, egyszerű keresések http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=240b17a3-c65e-4d51-ba85-5bfa47abea36&v=1&b=5
6. Könyvtári informatika	19. Könyvtárhasználati óra	Tanulmányhoz szükséges művek keresése.	

